

JORĖ'2005

MOLĖTŲ KRAŠTO MUZIEJAUS

DANGAUS STEBYKLOJE

2005 04 23-24

Kulionių k., Molėtų r.

Balandžio 23 – Pirmoji Jorės diena

11 – 16 val. Talka šventvietėje. Tvarkydami šventinę erdvę kuriame Darną aplinkoje ir savo viduje. Šventė – Galių atgavimo veiksmas, baigiant vienus darbus ir susikaupti kitiems.

16 – 19.30 val. Apeiginė pirtis. Po šventinės talkos protėvių pirtyje visi Visatos pradai – ugnis, akmuo, vanduo, oras, garas, medis, žemė teikia dieviškąsias Galias mūsų dvasiai ir kūnui. Išsikaitinę, išsipėrę ir išsimaudę gėlame Lenktinio ežero vandenyje švaria ir pakylėta siela persikūniję einame prie laužo ugnies.

20 val. Filmas Observatorijoje.

21 val. Pokalbis apie senąjį baltų tikėjimą. Vakarojimas prie laužo ugnies. Giesmės. Šventinio laužo ugnis tamsos erdvėje, kaip ir kadais, šviesos ratu apjungia susirinkusiuosius, nuteikdama apmastymams apie dvasinio paveldo prasmę ir vertę. Senujų giesmių žodžiai nutiesia saitus tarp susirinkusiųjų širdžių ir kiekvieno iš mūsų dvasinių ištakų.

Balandžio 24 – Antroji Jorės diena

10 – 17 val. Senujų amatų ir tradicijų paslaptys. Tautodailininkai ir amatininkai rodo savo amato paslaptis. Regite, nusiperkate arba patys pasigaminiate norimą dirbinį.

10 val. Sueiga Senovinėje Dangaus šviesulių stebykloje. Aukuro įkūrimas. Vaidilos prakalba. Romuvos Krivio sveikinimas. Ateinama pasipuošus tautiniais rūbais, kas jų neturi – dėvi bent vieną senovinį papuošalą (juostą, apyrankę, segę ar kt.). Per senuosius ženklus mus pasiekia dvasios šviesa ir galia iš Amžinųjų Aruodų.

10 val. 20 min. Didžiojo aukų katilo užkaitimas. Seniausias aukojimas – bendros švenčiančiųjų vaišės su pakviestaisiais Protėviais ir Dievais. Didysis aukų katilas verda visą šventę, sugerdamas mūsų mintis ir linkėjimus, mūsų šventinę nuotaiką ir viltis... vėliau sėsimės iš jo ir gausime daugiau nei davėme.

10 val. 30 min. Šventinė eiseną į Kulionių piliakalnį. Gyva žmonių grandinė sujungia šventvietę su pilies kalnu, gyvuosius su protėviais, dabartį su būtovė... Eisime pasisemti Galių. Turėkite savo krašto, bendrijos, vėliavą ar kitus skiriamuosius ženklus.

11 val. Apeigos skirtos Kulionių pilies gynėjų ir visų protėvių vėlių atminimui piliakalnyje. Įšventimas į Romuvius. Protėvių giesmės. Karžygių pasirodymas. Protėvių, gynusių mūsų laisvę ir tikėjimą, krauju persisunkusiame šventkalnyje dėkojame protėvių vėlėms, kad esame lietuviais, kad gyvi, kad turime savo žemę, kalbą, savo būtovę, savo tikėjimą. Skamba senosios giesmės, žvanga karžygių kardai, pasiryžusieji tęsti protėvių darbus taria priesaikos žodžius... Tebūnie Darna! (Turėkite žvakučių - protėvių vėlių pagerbimui. Pasiryžę įsišvęsti į romuvius - turėkite apsisprendimo ženklą: segę, apyrankę, juostą, žiedą, pakabutį, - kuris taps jūsų stiprybės, išminties ir sėkmės ženklu palaimintu protėvių).

14 val. Apeigos skirtos Aukštėjui, Perkūnui ir Žemynai Dangaus stebykloje. Jorė – diena kai Aukštėjo galybė Perkūno šviesos pavidalu nusileidžia į Žemynos globojamus kūnus, visą perkūnydamas naujo vešėjimo metui. Visi kartu gamtos prieglobstyje priimame Dangaus ir Žemės dovanas sau ir savo artimiesiems.

15 val. Akmenų aukojimas Perkūno šventovei. Vienas paskui kitą iškilmingai aukojame Perkūno šventovei atvežtus akmenis. Kiekvienas pasako žodį – iš kur akmuo atkeliavo, taria linkėjimus. Krivis įšventina paaukotuosius akmenis.

16 val. Pašvęstojo viralo ragavimas. Suneštinės Vaišės. Pievoje palei Perkūno šventovę pasitiesiame savo staltieses, išdėliojame atsivežtas vaišes. Vieni paskui kitą su savo lėkštėmis einame prie apeiginio katilo semtis

apeiginio viralu. Vaisinamės savo atsivežtu maistu ir vaisiname kitus. Tai ką šiandien pasiūlysi kitam - rytoj atgausi su kaupu.

17 val. Linksmybės darne su atgimstančia gamta. Joručių ridenimas. Šokiai. Supimasis. Šokimas lenton. Kai Jorė apgaubia žemę, medžius, gyvulius ir žmones, kai naujam vešėjimo metui sukyla visi gyvybės syvai ir galios Tu privalai laiku įsilieti į šį naują gyvybės klestėjimo ratą, kad Tavo kelionė būtų sėkminga, kad būtum stiprus ir sveikas, kad prisipildytum ryžto ir sumanumo. Tebūnie Darna!

19 val. 33 min. Saulės palydėjimas.

DALYVAUJA:

- ♦ LIETUVOS ROMUVOS KRIVIS JAUNIUS TRINKŪNAS
- ♦ APEIGINIO FOLKLORO GRUPĖ “KULGRINDA”
(Vadovė INIJA TRINKŪNIENĖ)
- ♦ FOLKLORO ANSAMBLIS “VERSMĖ”
(Vadovai: DARIUS IR DALIA MOCKEVIČIAI)
- ♦ TAUTINIŲ ŠOKIŲ KOLEKTYVAS “ŠIMTAŽEDIS”
(Vadovė RŪTA JANUŠKEVIČIENĖ)
- ♦ KELMĖS J.GRAIČIŪNO GIMNAZIJOS MOKSLEIVIŲ FOLKLORINĮ ANSAMBLIS “KNITUVA”
(Vadovai GENOVAITĖ IR VALDAS RUTKŪNAI)
- ♦ MUZIKANTAI: VALDAS STRIUŽAS, LAIMUTIS KIRILIAUSKAS ir kiti.
KVIEČIAME ĮSIJUNGTI IR JUS!
- ♦
(VADAS GYTAUTAS BRAIDOKAS)

Atvykdami turėkite:

Savo krašto, bendrijos ar organizacijos **vėliavą** (eisenai į piliakalnį).

Akmenį iš Jums brangios vietos skirtą paaukoti Perkūno šventovei.

3 žvakes (1- Perkūno šventovei, 2-Protėvių vėlėms Kulionių piliakalnyje).

Margintų kiaušinių (Joručių) apeiginiam ridenimui.

Gėrimo ir maisto suneštiniam šventiniam stalui.

Lėkštę ir šaukštą apeiginiam viralui valgyti.

Nakvynę Observatorijoje būtina užsisakyti iš anksto

tel. 8-383 45444 (V.Kakarienė)

Visas naujausias žinias apie Jorę 2005 rasite:

<http://muziejus.moletai.lt/renginiai.html>

Taip pat galite teirautis: tel. 8-682 14559,

ir el. paštu jonas@moletai.lt

LAUKIAME ATVYKSTANT!

GIESMĖS:

0. Pirmos dienos vakare prie laužo.
[savo nuožiūra]

1. Susirinkus Dangaus stebykloje prieš išeinant į Kulionių piliakalnį:
“Jovaras”,
“Pulkun, pulkun braliūkai”.

2. Einant eisenoje į piliakalnį:
„Eisim broliai, tūta, tūtava”,
„Ričiau rotų, dobilio”.

3. Kulionių piliakalnyje:
[ką nors iš vėlinių ir karinių dainų repertuaro]

.....
.....
.....

4. Šventiniai eisenai sugrįžus nuo piliakalnio ir einant pro šventinius vartus bei apsiprausiant vandeniui:
„Ak tu zaria zarela”,
„Ažu varia vartelių”.

.....
.....

5. Dangaus stebykloje:
“Jovaras”

.....

6. Dangaus stebykloje atliekant aukojimus:
„Dega ugnelė tūta tūta”,
“Didysie mūsų Dievaitie mūsų”,
“Jori, šildyk žemį”,
“Jorja geras vakaras”.

7. Perkūno šventykloje aukojant akmenis:
“Dijūta kalnali”
“Oi lylia lia, kalnas kalnalis”.

Šventė neformali, laisva tad laukiame Jūsų laisvo įsijungimo ir pavasario erdvių užpildymo Jūsų žodžiais, giesmėmis ir veiksmais.